

4. Klosterliv - den sidste prior

Fsenmiddelalderen gik det langsomt ned ad bakke for Skt. Knuds Kloster. Helt galt gik det i årene 1474-89, hvor munkene blev fordrevet og klostret nedlagt. Baggrunden var angiveligt sædernes forfald på klostret, men reelt var der tale om et opgør mellem forskellige interesser.

Den fynske adel og biskoppen fik munkene fordrevet fra domkapitlet og indsatte lutter adelige kannikker i stedet. Det kom til en bitter strid mellem munkene og kannikerne, hvor der blev skudt med skarpt fra begge sider. Munkene påberåbte sig de mirakler, der var sket i klostret. Kannikerne førte på deres side en række vidner, der erklærede, at de ikke havde hørt om andre mirakler, end at en munk havde „avlet“ tre børn: et med kokken, et med kældersvenden og et med bryggersvenden - altså forklædte kvinder, der havde tjent i munkeklostret. Til sidst greb kong Hans ind, og munkene blev genindsat.

Munkenes dag var nøje inddelt med tidspunkter for bøn og messer, måltider, arbejde og hvile. Bøn, arbejde og søvn - alt skulle foregå i fællesskab. Benedikts valgsprog „Ora et Labora“ betyder at bede og arbejde. Benediktinermunkene var let genkendelige med deres sorte kutter og blottede isse - kaldet tonsuren.

Klostret blev grundlagt som et datterkloster af et engelske benediktinerkloster. Derfor blev klosterets overhoved heller ikke kaldt abbed, men prior. Christiern Poulsen var klostrets sidste prior og dets leder fra 1529-71. Hans gravsten er forsvundet, men en tegning fra 1600-tallet viser den tidligere benediktiner iklædt knælang kåbe som enhver anden borger eller embedsmand på hans tid.

Bygningssten fra Skt. Knuds Kloster, opsat af Christiern Poulsen. Knudsmunkene fik tidligt lov til at give den sidste olie, foretage dåb og begravelser, prædike og besøge syge. Og munkene fik eneret til at vælge den lokale biskop.

På Claus Bergs altertavle ses flere munke, formentlig af cistercienserordenen. Munkene, som anlagde Skt. Knuds Kloster, tilhørte benediktinerordenen. Den hellige Benedikt udfærdigede i 500-tallet et sæt klosterregler, som blev forbilleder for alle de andre klostre. Når man aflagde munkeløfte, begyndte et liv i bøn og nøjsomhed, i fattigdom, arbejdsomhed, kyskhed og lydighed.

Et liv med bønner

Bønnerne var en fast del af livet som munk. En dag i klosteret kunne se sådan ud:

1. En lang gudstjeneste om natten i kirken med salmer og tekster fra bibelen; den begyndte ca. kl. 02.30 og skulle være afsluttet, før det blev morgen. Så fulgte privat religiøs læsning enkeltvis, indtil det blev morgen; der kunne også være tid til lidt ekstra søvn.
2. En morgengudstjeneste med salmer, læsning og nadver, fulgt af fælles møde i kapitelsalen; derefter skiftede man fodtøj, vaskede sig og begyndte formiddagens arbejde.
3. Fløjmesse fulgt af middagsmåltidet i den fælles spisesal
4. Eftermiddagens arbejde indtil aften-sangen, der fandt sted for solnedgangen
5. Aftensmad med samvær, hvor samtale - modsat om dagen og natten - var tilladt
6. En kort gudstjeneste, før man gik til sengs.